

POSITION PAPER

ZZP: BEHOUD HET GOEDE

November 2024

ZZP: Behoud het goede

Wetsvoorstel verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties (VBAR) en handhaving
2025

Aandachtspunten ZZP

Graag brengt de NRTO u de volgende punten onder de aandacht:

- Het **ontbreekt aan de beoogde doelgerichtheid** in het wetsvoorstel VBAR; het voorstel is een te grote bezem, die goedlopende sectoren mogelijk rigoureuus schoonveegt. Deze gaat verder dan de bedoelde aanpak van schijnzelfstandigheid.
Er is inmiddels veel onrust ontstaan onder ZZP-ers en opdrachtgevers, waardoor opdrachtgevers preventief afzien van de samenwerking met ZZP-ers. Dit kan niet de bedoeling zijn.
Behoud daarom het goede en verander het rechtsvermoeden bij uurtarief naar een vaststelling: indien het uurtarief gelijk of hoger is dan 35 Euro per uur, wordt iemand in elk geval als ZZP'er aangemerkt. Dat is eenvoudig, doelgericht en handhaafbaar.
- **Handhaving** op basis van bestaande wetgeving per 1 januari 2025 zal zich moeten richten **op een beperkt aantal sectoren** waar schijnzelfstandigheid bestreden dient te worden. De private opleidingssector, die sinds jaar en dag bewust met inzet van ZZP'ers werkt vanuit een kwaliteits- en maatwerkperspectief, mag niet geraakt worden door deze ambitie. Het leven lang ontwikkelen, dat maatschappelijk relevant en nodig is, verliest aan kracht als de inzet van zelfstandigen onmogelijk of te duur wordt. Bovendien is het flexibel kunnen inhuren van ZZP-ers relevanter dan ooit met de snelle maatschappelijke veranderingen, zoals bijvoorbeeld in de IT en AI. Het inspelen op de actualiteit is beter te borgen met ZZP-ers die hiermee werken dan docenten in loondienst.

Achtergrond

Waarom zijn ZZP'ers al jarenlang cruciaal voor de private opleidingssector?

De aard van het aanbod:

- Gezien het *specifieke karakter* en de *aard van het aanbod* van privaat onderwijs, veelal post initieel onderwijs, zijn ZZP'ers al jarenlang noodzakelijk en onmisbaar in de sector. Leven Lang Ontwikkelen (hierna: LLO) en om- en bijscholing is veelal maatwerk, cursorisch en/of praktijkgericht. Werkenden doen dit voornamelijk in de avonden en in het weekend. Daarvoor zijn flexibel inzetbare docenten een must. Dit is een businessmodel dat al decennia lang op deze wijze vorm krijgt.
- Private opleiders hebben ZZP-docenten nodig om de *hoge kwaliteit* van het onderwijs te borgen. Veel ZZP-docenten zijn namelijk werkzaam in de beroepspraktijk naast hun baan als ZZP-docent. Dus bijvoorbeeld een fotograaf of advocaat is werkzaam in de praktijk en geeft op ZZP-basis een cursus bij één van de private opleiders. Opleiders huren de ZZP'ers in voor een *specifieke deskundigheid*. Werkend Nederland profiteert van kwalitatief goed LLO-aanbod.
- Private opleiders hebben de *flexibele schil* van ZZP'ers nodig. Kleine opleiders kunnen zo landelijk actief zijn. Een opleider die met ZZP'ers werkt, kan voor de cursus in Maastricht een ZZP'er uit die regio vragen en voor de cursus uit Groningen een ZZP'er uit de regio Groningen. Dat is efficiënt en vermindert reistijd/kosten. De flexibele schil is ook nodig om *piekbelasting* op te vangen. We zien bijvoorbeeld bij cursussen met PE-verplichting enorme pieken in de tijd op basis van geldende regelgeving. Daarnaast zijn ZZP'ers ook noodzakelijk bij het aanpassen van examens indien wet- en regelgeving wijzigt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de omgevingswet wijziging: tal van examens moeten worden aangepast door een inhoudelijk deskundige.

- Bij privaat onderwijs gaat het om *ondernemers*. Zzp'ers in de private onderwijswereld prefereren het ondernemerschap. Dat hangt samen met de flexibiliteit die het ZZP'er-schap biedt (denk aan werk/privé combineren), het actief kunnen zijn in de praktijk tegelijkertijd, maar ook zijn het vaak ervaren professionals die geen behoefte (meer) hebben aan een klassieke gezagsverhouding en inmenging in de wijze waarop zij hun vak uitoefenen.

Docenten e.a.:

- Eigen keuze en gewenste vrijheid is voor docenten ook heel belangrijk. De docenten en personen met andere ondersteunende rollen (als examinatoren en toetsconstructeurs) willen zelf veelal als ZZP'er aan de slag, vaak juist in combinatie met andere activiteiten. De ZZP'er kan ook opdrachten weigeren. Er is een grote mate van onafhankelijkheid. Dit is een beproefd model dat voor zowel docenten als opleidingsinstituten al jarenlang praktijk is.
- Er is bij dit type onderwijs een zeer beperkte mate van een gezagsverhouding. De docent heeft veel vrijheid met betrekking tot de invulling van het onderwijs, voor zover niet via regelgeving opgelegd. Het gaat dus niet om schijnzelfstandigheid in onze branche.
- De ZZP uurtarieven van docenten in onze sector liggen gemiddeld boven het voorgestelde rechtsvermoedentarief van 33 Euro per uur. Het rechtsvermoeden van een arbeidsovereenkomst is derhalve niet van toepassing.

Waarom kunnen private opleiders niet werken met het voorgenomen wetsvoorstel:

1. De kwaliteit van het onderwijs daalt sterk zonder ZZP'ers. Indien inzet van (dure) gekwalificeerde ZZP'ers niet mogelijk meer is, dan is het aannemelijk dat onze opleiders werknemers in dienst moeten nemen die inzetbaar zijn bij een reeks van cursussen, maar over minder expertise en praktijkervaring beschikken. Het gaat nu juist om de professional uit de praktijk die LLO opleidingen geven als experts met specifieke praktijkervaring.
2. Zonder ZZP'ers wordt LLO duurder. ZZP'ers blijven namelijk nodig voor een aantal cursussen zoals een actualiteitencursus arbeidsrecht. Deze zouden dan voortaan via een tussenpersoon (uitzend/payrolling) ingehuurd moet worden. Dit is inefficiënt en niet in het belang van: de docent, de cursist en de opleider. Dit staat haaks op het doel van LLO namelijk dat het voor iedereen beschikbaar is.
3. Deze conceptwet maakt een goed functionerende LLO markt, die juist nu en aankomende jaren hard nodig is, onuitvoerbaar, onder meer vanwege de genoemde criteria in de conceptwetstekst. De kernactiviteit van private opleiders is immers scholing/training geven aan mensen. Indien zij daar geen ZZP'ers voor mogen inhuren dan is dat organisatorisch en financieel een ramp, aangezien dit een bestaand model is en een werkbaar, betaalbaar alternatief geheel ontbreekt.

Waar pleit de NRTO wél voor?

1. *Eenvoud en doelgerichtheid:* Boven een uurtarief van 35 Euro zou er geen toets moeten zijn. Bij een dergelijk hoog uurtarief is er zeker geen sprake van schijnzelfstandigheid en zal dus het rechtsvermoeden vervangen moeten worden door vaststelling. Eerder hebben wij ook een zienswijze tijdens de internetconsultatie ingediend. Daar hebben wij een uitzondering van post initieel onderwijs bepleit. Als dit niet haalbaar is, moet het goede wel behouden kunnen worden en dus in de sfeer van tarief gezocht worden. Temeer uit onderzoek blijkt dat meer dan 55% van de ZZP'ers in Nederland onder het genoemde uurtarief werkt. Handhaven op een lager tarief is het voldoen aan het doel om schijnzelfstandigheid aan te pakken.
2. *Pak aan wat nodig is, behoud het goede:* De handhaving per 1 januari 2025 zal gericht moeten zijn op probleemsituaties, niet op sectoren die al jarenlange toegevoegde waarde voor de arbeidsmarkt leveren via leven lang ontwikkelen van volwassenen.

De NRTO is de brancheorganisatie voor private opleiders. De NRTO heeft als missie het beste uit mensen te halen en talenten te ontwikkelen, van jongeren en volwassenen. Daartoe agendeert en stimuleert de NRTO het privaat opleiden in Nederland en wil daartoe een kwalitatief erkend en herkend hoogstaand, flexibel en gevarieerd onderwijs-, opleidings-, trainings-, EVC en examenaanbod in een gelijkwaardige en open concurrentie realiseren.

De ruim 950 NRTO-leden staan voor kwaliteit en voldoen aan de eisen van het NRTO-keurmerk. Overheidserkende opleidingen van private hogescholen zijn door de NVAO geaccrediteerd en voldoen aan de Wet hoger onderwijs (WHW), mbo-opleidingen staan onder toezicht aan de inspectie en voldoen aan de WEB. Daarnaast bieden veel leden non formeel onderwijs aan dat aansluit bij de behoeften van volwassenen. Alle leden ondertekenen de NRTO-gedragscode, hanteren de voorwaarden van de NRTO en zijn aangesloten bij de Stichting Geschillencommissie Consumentenzaken. De NRTO kent ook een Commissie van Beroep voor de Examens. De commissie van Kwaliteitshandhaving bewaakt de kwaliteit.

Voor contact: cielstevens@nrto.nl directeur NRTO